

Odlišný jedinec ve skupině – šikana na námět povídky Ray Bradbury: Celé léto v jediném dni

AKTIVITY:

1) PŘEDSTAVENÍ LEKTORŮ A PROJEKTU

Představení lektorů programu a celého projektu. Chceme vám nabídnout poznávání světa – vztahů lidí v něm k sobě navzájem skrze umění. Tím uměním bude literatura, divadlo a hudba. Dnes například využijeme divadla - hraní rolí k existenci ve smyšleném příběhu. Vy sami si v něm budete moci zahrát

2) CO NÁS SPOJUJE A CO ODLIŠUJE?

Jací, že to vlastně jsme?

Skupinová hra v kruhu na židličkách. Žáci pomocí hry „Zvednou se a místa si vymění všichni ti, kteří...“ zkoumají, co mají společného a v čem jsou odlišní. Po skončení hry s lektorem zmapujeme odpovědi.

Reflexe: Co máme s ostatními společného a co nás odlišuje od ostatních?

Vnímáme něco z toho jako výraznou odlišnost? Jak se toto naše vnímání projevuje?

3) POSLECH HUDBY

1

Židle je pomyslným strojem na přesouvání v čase. Vyladěn je když se soustředíme sami na sebe a nemluvíme. Pro lepší představitelost je puštěna zvuková nahrávka budoucnosti složená ze dvou částí: 1. část – osada budoucnosti (BBC Moře na Marsu)/2. část – škola budoucnosti (BBC Galaktická cesta). Žáci si na poslech zavřou oči.

Po prvním poslechu a první skladbě se bavíme ve dvojicích o našich představách.

Kde jsme byly? Bylo to ve městě, v přírodě? U nás nebo v zahraničí? Na zemi a nebo na jiné planetě? Byl tam někdo s námi? Jaké tam bylo počasí?

Po prvním poslechu druhé skladby se ptáme:

Jak vypadala škola v budoucnosti?

Pojďme si teď společně popsat, jak ta škola vypadala. *Co kde bylo a jak to fungovalo?*

Při druhém poslechu první skladby přečteme text povídky od: „Připraveni?“ do „...založit civilizaci a žít.“ Mělo by to vyjít do konce první skladby.

Ptáme se na detaily z textu, které dětem utkvěly.

Kde se příběh odehrává? Čím je ta planeta zvláštní? Jak by se mohl příběh jmenovat?

Pro druhém poslechu druhé skladby čteme věty:

„Pchá, to si nepsala ty!“

„Na co koukáš ty?“

„Mluv, když se tě někdo na něco ptá.“

„Lžeš, nic si nepamatuješ!“

„Zmizni!“

„Na co čekáš?“

„No tak, co tady očumuješ!“

„Stejně nic neuvidíš.“

Kdo tyto věty říká a proč? V jaké je to situaci?

4) HORKÁ ŽIDLE

Na volnou židli v našem kruhu přicházejí hlavní postavy příběhu, nejdřív Margot pak William. Děti se vhodnými otázkami snaží dozvědět něco o nich: charakteristika postav – jejich povaha a jejich postavení ve třídě – vztahy spolužáků k nim.

Co jsme se o postavách dozvěděli? Jaký jejich vztah?

5) POSTAVY NA ZDI

Na arch papíru se siluetou postavy zaznamenáváme odpovědi žáků stručně odpovědi žáků. Dvnitř siluety to jaká postava je uvnitř a co říká a vnímá ona a vně co působí na venek a co si o ní myslí a říká okolí. Siluety postav po vyplnění zavěsíme nebo umístíme na opačné strany místnosti.

6) SOCHY – WILIAM A MARGOT

Ve dvojicích si žáci připraví obraz ze situace, ve které by mohly tyto postavy být. Mohou si vybrat, zda vytvoří dvojici přímo hlavních postav Wiliama a Margot a nebo jen jednoho z nich a další postava bude někdo z jejich spolužáků či spolužaček. Kdyby to nefungovalo, můžeme rozdat lístečky. W+M, M+spo, W+spo

Koho bych mohla ještě ta dvojice představovat?

Připomíná vám to něco?

2 *Šikana jinde, druhy šikany, co to znamená – moc ...*

Kdo bych to mohl být, jaký ten člověk je – jednotlivé postavy – typy agresorů, typy- charakteristiky oběti

PŘESTÁVKA

7) PŘEČTĚNÍ PŘÍBĚHU – 2. ČÁST

OD: A krom toho... DO: Pohnula rty.

8) SPEKTRUM POSTOJŮ

MARGOT x WILLIAM jsou představovány židlemi na opačných koncích místnosti, na kterých může být umístěna již vytvořená postava na zdi. Každý si vymyslí jakého spolužáka či spolužačku bude představovat a stoupne si mezi tyto dvě židle tak aby bylo jasné, ke komu se z dvojice W a M více přiklání. Dále k tomu ještě přidají to, že řeknou své jméno a to co právě dělají. Dnes je právě ten den kdy má vyjít slunce. Teď je přestávka před tím než vás pustí ven. *Se kterou z těchto postav se v tuto chvíli více bavíte? V čí blízkosti se zdržujete? Co děláte? Svou vzdáleností k postavě-židli vyjadřujete svoje sympatie k ní.*

9) O PŘESTÁVCE: SKŘÍŇ

Do třídy o přestávce přichází Wiliam a nabádá ostatní, aby šli společně Margot zavřít do skříně. Lektor využije techniky STOP, kterou použije ve chvíli kdy je jasné, jak se příběh v této skupině bude dále vyvíjet. Zda se skupina přidá k Wiliamovi, a nebo se mu postaví. Po té vnitřní hlasy vytvořených postav.

Co dělá a o čem teď přemýšlí vaše postava? Jak reagovala vaše postava? Proč?

10) DOČTENÍ PŘÍBĚHU

Dlouhá část od: Děti se rozdováděně... až do konce

Krátká část od: Chvíli postály... až do konce

Podkres může být hudební nahrávkou, do které se dá číst.

11) ULÍČKA

Skupina se postaví do dvou řad čelem k sobě a vytvoří uličku. Lektor v roli Margot prochází touto uličkou a žáci říkají za své postavy jednu větu, kterou myslí, že by jí řekli, když by jí otevřeli dveře skříně.

Jaké věty zde zazněly a co podle vás znamenaly? Prošla některá z postav nějakou výraznou změnou? Proč se tak stalo?

12) PŘEDSTAVENÍ AUTORA A NÁZVU POVÍDKY

Představíme autora povídky (novinové články).

13) DŮVODY A VZKAZY + REFLEXE

Proč si myslíte, že se William tak choval? Jak se Margot cítila?

3 Žáci napíší na lístečky, které lektoři přečtou a nalepí je na postavy Williama a Margot.

14) POVÍDÁNÍ

Jak můžeme reagovat jako svědky šikany?

Co můžeme udělat?

Na koho se můžeme obrátit?

Co můžeme udělat proto, aby se to nestalo?